

PLANINSKO POLJE

LEGA

- Leži v Notranjskem podolju;
- Povezuje občine Logatec, Postojna in Cerknica
- Nadmorska višina: 450 m;
- Z vseh strani zaprta kotanja (Planinska gora, Lanski vrh, Laški ravnik...);
- Meri približno 11 km²;

NARAVNE ZNAČILNOSTI

- Planinska jama (J kot polja, dolga več kot 6,5 km, mogočni rovi, raznoliko živalstvo, podzemeljsko sotočje Pivke in Raka);
- Svetovno znan primer kraškega polja

KAMNINE, POVRŠJE, PODNEBJE

- Obrobje: kredni in jurski apnenec;
- Dno: prepustni dolomit, votli apnenci;
- Poplavna voda raztaplja dolomit, apnenec – izravnavna površja;
- Dno prekriva tanka plast ilovnatih in peščenih naplavin;
- Podnebje je zmerno celinsko

VODE

- Pritok vode z J: Planinska jama, reka Unica / dolina ob zaselku Malni, Malenščica / iz bližine ruševin gradu Hošperk, Škratovka;
- Planinsko polje je poplavljeno večkrat na leto;
- Preprečevanje poplav z obzidavanjem požiralnikov, spreminjanjem poteka strug;

RASTLINSTVO IN ŽIVALSTVO

- Endemit: travniška modra čebulica (*Scilla litardierei*);
- Kosec (*Crex crex*);
- Pisana penica (*Sylvia nisoria*);
- Rjavi srakoper (*Lanius collurio*);
- Vodomec (*Alcedo atthis*);

OBROBNE VASI

- Planina (največje obrobno naselje);
- Laze, Jakovica, Grčarevec, Liplje;

TURIZEM

- Rekreacija (sprehodi, tek, kolesarjenje, jahanje, pozimi tudi drsanje);
- številni vodni športi na Unici (plavanje, ribolov, v času poplav tudi čolnarjenje);
- Planinska jama

GOSPODARSTVO

- Poljedelstvo: terase, dvignjene nad poljem;
- Slabe razmere: pogoste poplave, preveč namočeno za obdelovanje zemlje, nizke temperature, megla, slana, rosa;
- Le 5% zemlje so njive;
- Krompir, koruza, fižol, krmne rastline;
- Kmetje se posvečajo živinoreji;

NOTRANJSKI REGIJSKI PARK

NAMEN

- Ohranjanje, varovanje in raziskovanje naravnih in kulturnih vrednot ter znamenitosti;
- Varovanje avtohtonega rastlinstva, živalstva in naravnih ekosistemov;
- Ohranjanje arheoloških najdišč in arhitekturnih značilnosti;

LEGA

- Znotraj občine Cerknica;
- 222 km²;
- Obsega Cerkniško jezero, Rakov Škocjan, Zelške jame in reko ter sotesko Iško;

ZNAČILNOSTI PARKA

POSEBEJ ZAVAROVANA OBMOČJA

- 5 naravnih rezervatov (Zadnji kraj, Dujice, Osredki, Levišča, Vranja jama);
- Naravni spomeniki (Rakov Škocjan, Iška, Križna jama, Zelške jame);
- varstvena območja travišč in mokrišč;
- Cerkniško jezero je bilo 19. 1. 2006 vpisano med ramsarska mokrišča;
- Spada pod Naturo 2000;

RASTLINSTVO IN ŽIVALSTVO

- Velika biotska pestrost (močvirnati travniki, suhi kraški travniki, obsežni gozdovi ...);
- Rastlinske vrste z rdečega seznama ogroženosti (poletni veliki zvonček, beli lokvanj, velika zlatica ...);
- Dvoživke, ptice, metulji, raki, ribe, plazilci;
- Medvedi, risi, volki, divje mačke, skoraj izumrle vidre;

TURIZEM

- Kljub naravnim potencialom slabo razvit;
- Rekreacija na jezeru (drsanje, kolesarjenje, ribolov ...)
- Kultura: jame, planinarjenje, kmečko življenje;

PLANINSKO POLJE

Planinsko polje je najnižje ležeče polje v notranjskem podolju in povezuje 3 občine: Logatec, Postojno in Cerknico. Na nadmorski višini 450 m ga z vseh strani zapirajo hribovja kot so Planinska gora, Stari grad, Lanski vrh in Laški ravnik. Površina planinskega polja meri približno 11 km². Planinsko polje je svetovno znan primer kraškega polja.

Ko omenimo planinsko polje, veliko ljudi ob tem pomisli na Planinsko jamo, ki sodi med najdaljše slovenske vodne jame. Vhod vanjo je pod 65 m visoko pečino v jugozahodnem delu Planinskega polja. V jami, dolgi 6656 m je sotočje reke Pivke in Raka, kjer se združita v reko Unico. Planinska jama spada tudi med podzemeljske življenjske prostore z visoko biotsko raznovrstnostjo. Tu stalno živi človeška ribica skupaj z drugimi endemičnimi jamskimi živalmi.

Ob obrobju polja najdemo med kamninami največ krednega in jurskega apnenca, na dnu pa prepustnega dolomita in votlega apnenca. Ker voda iz številnih poplav raztaplja dolomite in apnenca, je površje Planinskega polja več ali manj uravnano. Dno prekriva tanka plast ilovnatih in peščenih naplavin, kar pa se tiče podnebja na polju, je v glavnem zmerno celinsko.

Vode, ki poplavlajo Planinsko polje, pritekajo z juga, iz Planinske jame – reka Unica, iz doline ob zaselku Malni – Malenščica in iz bližine ruševin Hošperka – reka Škratovka. Večkrat letne poplave skušajo preprečiti z obzidavanjem požiralnikov in spreminjanjem poteka strug.

Kot v Planinski jami, pa je tudi na Planinskem polju veliko endemičnega rastlinstva in živalstva ter ogroženih vrst, predvsem v Notranjskem regijskem parku, ki je pod zaščito Nature 2000, evropskega omrežja posebnih varstvenih območij, razglašeni v članicah Evropske unije.

Vasi, ki obrobajo Planinsko polje je veliko, med njimi so Laze, Jakovica, Grčarevec, Liplje in Planina, ki je največje naselje.

Tudi na Planinskem polju izkoriščajo turizem. Turisti se največ ukvarjajo s sprehodi, tekom, kolesarjenjem, jahanjem, pozimi tudi drsanjem, na Unici pa čolnarijo, lovijo ribe in plavajo. K turizmu pripomore ogromno Planinska jama.

Nasprotno kot za turizem, pa je Planinsko polje zelo neugodno za gospodarstvo zaradi množičnih poplav, nižjih temperatur in slane. Poljedelstvo je možno le na terasah, dvignjenih predelih nad poljem. Na 5 procentih vse zemlje kjer so njive, pridelujejo krompir, koruzo fižol in krmne rastline, kmetje pa se posvečajo tudi živinoreji.

NOTRANJSKI REGIJSKI PARK

Namen ustanovitve Notranjskega regijskega parka je ohranjanje, varovanje, raziskovanje naravne in kulturne dediščine, geoloških in hidroloških znamenitosti, zavarovanje avtohtonega rastlinstva, živalstva in naravnih življenjskih prostorov, kakor tudi arheoloških najdišč, etnoloških in arhitekturnih značilnosti. Ustanovljen je bil leta 2002

Park leži znotraj občine Cerknica in je povezan s Planinskim poljem. Obsega Cerkniško jezero, Rakov Škocjan, Zelške jame in reko ter sotesko Iško, vse to z 222 km².

Posebej zavarovana območja v parku so posamezna travišča in mokrišča, 5 naravnih rezervatov in več naravnih spomenikov, kot je Rakov Škocjan. Cerkniško jezero je bilo 19. januarja 2006 vpisano med ramsarska mokrišča, konvencijo o mokriščih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot habitati vodnih ptic. Celotni park pa spada tudi pod Naturo 2000, evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, razglašanih v državah članicah Evropske unije.

Pod vse te zaščite pa Notranjski regijski park spada zaradi rastlin in živali, ki živijo v raznolikih življenjskih okolij v parku. Na območju parka najdemo 15 vrst dvoživk, opaženih je bilo 255 vrst ptic, odkrili so preko 126 vrst metuljev. Srečanje z medvedom je skoraj vsakdanji pojav, pogosto pa lahko v Javornikih vidimo volka, risa ali divjo mačko v zadnjih letih pa se je v parku pojavila tudi vidra, ki je pred več kot 30 leti zaradi lova izginila.

Kljub naravnim značilnostim, ki privabljajo veliko turistov pa bi se dalo turizem še bolj izkoristiti. Trenutno turisti drsajo, kolesarijo, lovijo ribe na jezeru, domačini pa se trudijo, da bi vzpodbudili zanimanje za kulturne dejavnosti pri turistih, kot so jamarstvo, planinarjenje in poučevanje o navadah kmečkega prebivalstva.